

Stichting Jacob Campo Weyerman

Terugblik 2007

De Stichting Jacob Weyerman vierde in 2007 haar zesde lustrum. Inmiddels zijn we aan het 31ste levensjaar bezig. De lustrumviering was gecombineerd met de jaarlijkse expeditievergadering. Deze vond plaats op de gedenkwaardige zonnige zaterdag 15 september in Amsterdam. We werden hartelijk ontvangen door de Universiteitsbibliotheek van Amsterdam, in haar nieuwe onderkomen aan de Oude Turfmarkt, naast het Allard Pierson Museum. De aanwezigen werden ontvangen door Emile Schrijver, conservator van een van de beroemdste collecties van de UB, namelijk de Bibliotheca Rosenthaliana.

Het thema van de expeditie stond in het teken van joods Amsterdam ten tijde van Jacob Campo Weyerman. Dit thema was gekozen omdat diezelfde dag de tekstuitgave van de *Talmud* verscheen: het tijdschrift van Weyerman waarvan een aantal afleveringen altijd als verloren werden beschouwd, maar die zo'n tien jaar geleden onverwacht opdoken in de UB van Utrecht. Anton Bossers en Marja Geesink voorzagen de tekst van commentaar en een fraaie inleiding. Zij hebben ook de bron getraceerd die Weyerman voor de *Talmud* moet hebben gebruikt: het Ma'asseboek dat in Weyermans tijd doorging voor hét jiddische verhalenboek waarmee ashkenazische joden zich vermaakten.

Het eerste exemplaar werd aangeboden aan Emile Schrijvers. Er vond die dag bovendien een debat plaats tussen André en Hanou en Anton Bossers over de vraag in hoeverre Weyerman een antisemitisch standpunt kan worden toegedicht. Verder werd de stichting getraceerd op een zeer rijk geïllustreerde lezing over de Amsterdamse onderwereld aan het begin van de 18e eeuw, door Frans Thuijs. Door zijn studie naar Jaco wist hij allerlei sprookjes over deze meesterboef tot ware proporties te herleiden.

Het jaar is verder bijzonder geweest door nog een vondst. De voormalige conservator oude kunst van het Rijksmuseum, Guido Jansen, had op een antiekbeurs in Brussel de stand bezocht van een handelaar uit Parijs. Daar zag hij bij toeval een fraai Hollands portretje dat bij nadere bestudering van Cornelis Troost bleek. De heer Jansen tipte zijn broer die het vervolgens aan zijn collectie toevoegde. Inmiddels was hun duidelijk dat de afgebeelde vrolijke dikzak Jacob Campo Weyerman moest zijn. Hetzelfde jaar nog kwam Weyerman uit de kast. Guido Jansen verzorgde namelijk als freelance tentoonstellingmaker de entrees van – in dit geval – het Dordts Museum, waar een tentoonstelling *De kroon op het werk. Hollandse schilderkunst 1670-1750* in voorbereiding was. Daar werd het ovale miniatuurportret op zilver voor het eerst aan de wereld getoond.

Er kwamen twee fraaie afleveringen van de *Mededelingen* uit, die gevuld waren met inspirerende artikelen over Weyerman, zijn tijd en zijn tijdgenoten. Daarnaast zijn er voorbereidingen getroffen om de *Doorzichtige Heremyt*, het tijdschrift van Weyerman uit 1730, digitaal te publiceren op de website. Er is een oproep verschenen aan alle campisten om een bijdrage te leveren aan de annotatie van de 25 afleveringen. Frank van Lamoen, Jan Bruggeman en Dick Kranen, vormen de denktank hierachter.

Ook de website werd het afgelopen jaar onderhouden door Wouter de Boer, die de drukte van zijn masterstudie combineerde met het schrijven voor en bouwen aan de website. Uitgeverij Astraea gaf het pamflet *De slapende filosoof* uit. Het dateert ongeveer uit 1733 en is een bijtend felle reactie op Weyermans de *Leevens bijzonderheden van Baron van Syberg*.

Het verzoek van de redactie van het NCRV-programma *Wonderlijke Wegen* om informatie te verschaffen over het leven van Weyerman, werd door Gerrie Wisse, de nieuwe secretaris

publiciteit, gehonoreerd. Het leek een mooie gelegenheid om Ernst Daniël Smid het verhaal te laten vertellen over hoe Weyerman aan zijn eind kwam. Helaas waren de inspanningen voor niets. De redactie beoordeelde de gebeurtenissen over afpersingen, gevangenschap en uiteindelijk de dood in de Gevangenpoort als te ingewikkeld. De uitzending heeft nooit plaatsgevonden.

De vraag van een van de stadsgidsen van Den Haag, Gerard Scholtes, over een plaquette op de Uyleboomen aldaar, bracht het bestuur enigszins in verlegenheid. Niemand kon zich heugen dat het in 1994 was onthuld door de toenmalige verkeerswethouder, laat staan dat we wisten waarom juist hier geciteerd wordt uit de *Echo des Weerlds* van Weyerman.

foto Gerard Scholtes (2007)

Nog meer over de Stichting.

De teller van de namenlijst van de stichting staat momenteel 184. Dat is acht meer dan een jaar geleden. Toen meldde mijn voorganger, Joop Koopmans, dat er 176 leden en vrienden waren. De groei van de stichting moet wel worden gerelativeerd. Er waren vorig jaar 3 spookleden die onvindbaar waren omdat ze geen adreswijzigingen hadden gestuurd. Inmiddels zijn ze getraceerd. Feitelijk waren er toen dus 179 vrienden/leden. In het afgelopen jaar werden negen nieuwe aanmeldingen genoteerd en vier opzeggingen.

Rietje van Vliet
voorzitter